

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Burchardi VVormaciensis Ecclesiae Episcopi,
Decretorum Libri XX. ex Consiliis, & orthodoxoru[m]
patru[m] Decretis, tum etiam diuersaru[m] nationum
Synodis, ceu loci communes congesti, in quibus ...**

Burchardus <Wormaciensis>

Parisiis, 1549

Quòd bigamus vocetur, qui ante baptismum vxorem, & aliam post
baptismum habuit. xcvi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10722

D. BVRCHARD. EPIS. VVORMA

DE

etia pro balsamo, siue luminarib^e emēdis nihil presb
chrisma accepturi dent. Episcopi itaq, de Ecclesiē fac
tibus balsamū emāt, & luminaria singuli in Ecclesiū

De chrismatis panno. Cap. XCIII.

Ex cōcil. **S**i quis voluerit chrismatis pannum iterū linire, &
apnd Bel alium baptizatum mittere, non est absurdum.
nacū, cap. 8. *Quod catechumeni cūm baptizatis manducare
non debeant.* Cap. XCV.

Ex cōcil. **C**atechumeni manducare non debent cum bap
Mogūti. C tis, neque osculum eis dare, quanto minus geni
cap. 5. *Descrutinio faciendo.* Cap. XCVI.

Ex cōcil. **D**E scrutinio faciendo decreuimus, vt in episcopi
Romano, D ubi conuentus est populi, & cleri, & possibiliat
cap. 15. mittit, ibi celebretur.

De ministerio baptismatis. Cap. XCVII.

Ex cōcil. **B**aptisterii & catechumenorum ventilata est ration
Mogūti. B erdotes plenius intelligent qualiter condignis
cap. 9. nibus efficiant Chrtistianum.

*Quod bigamus vocetur, qui ante baptismum vxorem,
aliam post baptismum habuit.* Cap. XCVIII.

Ex decr. **D**Einde ponitur, nō dici oportere bigamum, eu
Innocēti^j D catechumenus habuerit, atque amiserit vxorē
papæ, ca. 52. baptismum fuerit aliam sortitus, eāmque primam tu
quæ nouo homini copulata sit: quia illud coniugium
baptismi sacramentum cum cæteris criminibus sit
tum, Quod cūm de vna utique dicitur, certi, si tu
buerit in veteri positus homine vxores, erit ei quæ po
ptismum quarta est, sic interpretantibus prima. Vir
æquè nomen accipiet, quæ quarto ducta est loco. Qu
istud non videat contra Apostoli esse præceptum, vi
nius vxoris virum oportere fieri sacerdotē? Sed ad
tur, quod in baptismō totū, quicquid in veteri homi
stum est, sit solutum. Dicite mihi, cum pace vestra lo
crimina tantū dimittuntur in baptismo: An & illi
secundum domini præcepta, ac Dei instituta comple
Vxorem ducere crimen est, aut non est crimen? Si cr

est, ergo, præfata venia dixerim, erit author in culpa, qui ut crima committerentur, in paradiſo cùm ipſe eos iungere, benedixit. Si verò non est crimen, quia quod Deus iunxit, nefas sit crimen appellari, & Salomon addidit: et enim à deo præparatur viro vxor, quomodo creditur inter crima esse dimissum, quod Deo authore legitur cōsummatum? Quid de talium filiis percensetur? Nunquid non erunt admittendi in hæreditatis consortio, qui ex ea suscepti sunt, quæ ante baptiſtum fuit vxor? Eruntque appellandi, vel naturales, vel spurii, quia non est legitimum matrimonium, niſi illud, ut vobis videtur, quod post baptiſtum assumitur? Ipſe dominus cùm interrogarerur à Iudeis, si liceret dimittere vxorem, atq; exponeret fieri non debere, addidit: Quod verò Deus coniunxit, homo nō separat. Ac ne de his loquitus esse credatur, quæ post baptiſtum sortiuntur, meminerint hoc, & à Iudeis esse interrogatum, & Iudeis esse responſum. Quæ verò & sollicitus quaro, si vna eademque fit vxor eius, qui antè catechumenos, poſtea fit fidelis, filiosque ex ea, quum eſſet catechumenus, ſuscepere, ac poſtea alios cùm fidelis, vtrum ſint fratres appellandi, an non? Habeant poſtea defuncto patre cum ceteris herciscundæ hæreditatis consortium, quibus filiorū nomen regeneratio ſpiritalis creditur abſtuliffe? Quod quum ita ſentire, atque iudicare absurdum eſt, quæ malum ratio eſt hoc defendi, & vacua magis opinione iactari, quām aliqua autoritate roborari, quum nō poffit inter peccata deputari, quod lex præcepit, & Deus coniunxit? Nunquid ſi quis catechumenus virtutibus ſtuderit, humilitatem ſequutus fuerit, patientiam tenuerit, eleemosynas fecerit, morti destinatos qualibet ratione cripuerit, adulteria exhorruerit, castitatem tenuerit, quaro, ſi haec quum factus fuerit, fidelis amittit, quia per baptiſtum totum, quod vetus homo gesserit, putatur auferri? Aspiciamus gentilem hominem Cornelium orationibus atque eleemosynis reuelationē, Petrumq; ipsum vidiffe. Nunquid per baptiſtum hæc illi ablata ſunt propter quæ ei baptiſma eſſe conſeffum videtur? Si ita creditur mihi credite nō modicū erratur: quia quicquid bene gestum fuerit, & ſecundum præcepta legalia custoditum non potest facientibus deperire. Nuptiarum ergo copu-

R ii

D. BVRCHARDI EPIS. VVORMAC

la, quia Dei mandato perficitur, nō potest dici peccatum
& quod peccatum non est, solui inter peccata omnino
di non debet, eritque integrum aestimare, aboleri nō po
prioris nomen vxoris, quum non dimissum sit pro pec
to, quod ex Dei sit voluntate completum.

*De episcopis & presbyteris, & diaconibus
rebaptizatis. Cap. XCIX.*

Ex decr. **Felicitatis pa
pe, ca. 1.** Communis dolor & generalis est gemitus, quod in
Africam rebaptizatos etiam episcopos, presby
teros, diaconosque cognouimus. Quae res sine dubio ad
quoque peruenit notitiam sanctitatis, qualiter in Afric
anis regionibus astutia diaboli sequierit in populum Ch
ristianum, atque in id multiplici deceptione proruperit
non modò vulgus incautus, sed ipsos quoque in mortis p
funda demerserit sacerdotes, nullus non orbis inge
nulla terra nesciuit. Vnde in gradi mero positi, diffi
lare non possumus, pereuntium atque a nobis exigendis
discrimen animarum. Quapropter competens adhibetur
est talibus medela vulneribus, ne immatura curanc
cilitas, mortifera captis peste nihil profit, sed segnius
etata pernicies reatu nō legitimæ curationis inuoluerit
riter saucios & medentes. In primis itaque venientia
vos, & remedium postulantis solicite discutienda effi
fessio, & persona decepti, ut medela possit congruenter
beri: & qui satisfacturus Deo per poenitentiam rebap
tum se legitimè doluerit, vtrum ad hoc facinus concu
rit, an impulsus accesserit, requiratur, sciens quod se de
piat ipse qui fallit, nihilque per nostram facilitatem
bunalis excuso iudicio derogari, cui illa sunt rata,
pia, quae vera, quae iusta sunt. Et aliter necessitatis, al
tractanda est ratio voluntatis. Deterior est autem ca
illius, qui forte precio solicitatus est, ut periret. Nihil enim
intentatum relinquit inimicus. Cui ne de sua liceat
dere capture, succurrendum est irretitis, & contere
venantis est laqueus, ut inficiatim lamentantibus lap
tam iustitiae moderatione, quam compunctione pietatis
ad aulam quam reliquerant, sit ingressus. Nec pudeat
fan, aut pigeat, in dictis iejuniorum, gemituumque tem
ribus obedire, aut aliis obseruatiæ salubrioris obtemperare
præceptis: quia humilibus datur gratia, nō superbus.